VHS

VHS یک بیماری عفونی است که بوسیله ویروس عامل سپتی سمی ویروسی خونریزی دهنده VHS ایجاد می شود. این بیماری یک بیماری آبهای سرد و خنک است که در دمای ۹ تا ۱۲ درجه بیشترین میزان مرگ و میر را ایجاد می کند.

قزل آلای رنگین کمان میزبان سنتی این ویروس بوده ولی این بیماری در گروه بزرگی از ماهیهای وحشی و پرورشی آب شیرین و آب شور شامل تورباوت پرورشی، فلاندر ژاپنی پرورشی مشاهده شده است.

در مراحل اولیه بروز عفونت ماهیهای بیمار علامت خاصی نشان نمی دهند. علائم عمومی شامل:

- وقوع ناگهانی و سریع مرگ و میر که در بچه ماهیهای کوچک تا ۱۰۰ درصد هم گزارش شده است.
- بی حالی
- تیرگی پوست
- بیرون زدگی چشم
- کم خونی
- خونریزی در پایه بالله ها، آبشش ها، چشم ها و پوست
- برآمدگی شکم به دلیل جمع شدن مایعات در حفره شکمی

- حساسیت اغلب ماهیها به این ویروس و روند بیماری زایی و علائم مختلف بیماری در آنها از عمده دلایل کاهش موفقیت برنامه های مدیریت و کنترل این بیماری است چرا که اغلب برنامه های یاد شده بر پایه حفاظت از صنعت پرورش ماهی قزل آلای کمان بنا شده و به سایر میزبان های بیماری بی توجه هستند.

- تنها راه مؤثر مقابله با بروز بیماری VHS رعایت دقیق و سخت گیرانه اصول بیوسکیوریتی (امنیت زیستی) مانند خرید بچه ماهی از مراکز مجاز و عاری از این بیماری، حمل ماهی با خودروهای مجاز ضدعفونی شده، محدودیت در ورود خودروها و ضدعفونی آنها، محدودیت در بازدید افراد متفرقه و استفاده از چکمه و حوضچه ضدعفونی.

- میزان بقاء ویروس در خارج از بدن ماهی به شرایط فیزیک و شیمیایی و دمای آب وابسته است بطوریکه ویروس در آب با دمای ۴ درجه سانتیگراد بیش از ۲۰ درجه زنده و فعال باقی میماند.

- این ویروس در آب شیرین و در دمای ۴ درجه ۲۸ـ۳۵ روز فعال می ماند و در آب شیرین قبلتر شده در همین دما حدود یکسال توانایی بیماری زایی خود را حفظ می کند.

- حضور مواد آلی در آب موجب بقاء طولانی تر ویروس عامل این بیماری می شود.

- در آب شیرین و در دمای ۱۵ درجه ظرف مدت زمان ۱۳ روز حدود ۹۹/۹ درصد از این ویروسها غیر فعال می شوند ولی در همین دما و در آب دریا ظرف مدت ۴ روز همین میزان غیر فعال خواهند شد.

سازمان دامپزشکی کشور

اداره کل دامپزشکی استان اصفهان

آشنایی با بیماری سپتی سمی خونریزی دهنده ویروسی (VHS)

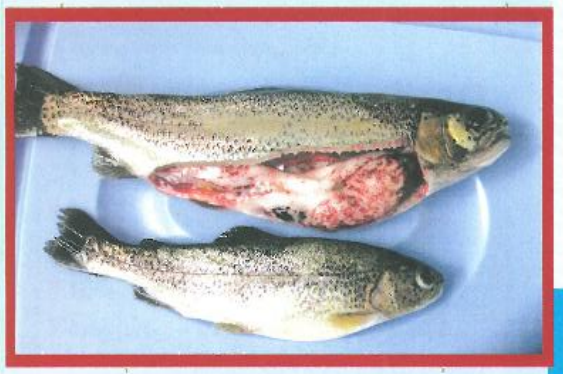

واحد آموزش و ترویج

بیماری در چهار فصل مشاهده می شود ولی در بهار بیشتر گزارش شده است که به دلیل آغاز نوسانات و افزایش دمای محیط های آبی می باشد.

نشانی: شهرک امیریه،
اداره کل دامپزشکی استان اصفهان

تلفن: ۱۹ - ۳۷۸۰۰۸۱۶
تلفن گویا: ۱۵۱۲
www.isfahan.ivo.ir

در دمای ۴ تا ۱۴ بیماری مشاهده می شود و در دمای ۱۵ تا ۱۸ درجه تلفات کلی کمی را منجر می شود ولی در دمای ۱ تا ۵ درجه تلفات روزانه کمی مشاهده می شود ولی تلفات کلی زیاد است.

این ویروسها در اثر انجماد در بدن ماهی بیمار هم بطور کامل غیرفعال نمی شوند و این دلیل مهم عدم نگهداری و مصرف ماهیهای بیمار جهت خوراک ماهی است.

بچه ماهی های کوچک قزل آلا با وزن ۰/۳ تا ۳ گرم در صورت ابتلا به این عفونت ویروسی تلفات ۱۰۰ درصد خواهند داشت ولی ماهی قزل در تمام سنین به این بیماری حساس بوده و مبتلا می شود.

ویروس از طریق ادرار و مایعات جنسی و ترشحات پوست ماهیان بیمار وارد منابع آبی می گردد. در دمای ۱ـ۲۰ درجه فعال می باشد.

پس از ورود ویروس به بدن ماهی بین بسته به میزان آن و دمای آب ۵ ـ۱۲ روز طول می کشد تا علائم بیماری و مرگ و میر ناشی از آن آغاز شود.